



LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Landskapslag angående ändring av landskapslagen om lotterier

1992-93

nr 20

FÖRSLAG

Landskapstyrelsen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om ändring av landskapslagen om lotterier. Förslaget syftar huvudsakligen till att förnya reglerna rörande Ålands Penningautomatförenings verksamhet. Bl.a. föreslås att i lagen uttryckligen skulle beaktas möjligheten till s.k. kasinoverksamhet, dvs spel med högre insatser och högre vinster än vad hittills varit brukligt. Landskapstyrelsen har för avsikt att sedan lagen trätt i kraft företa vissa ändringar i Ålands Penningautomatförenings organisation. Av det skälet kommer Penningautomatförordningen för landskapet Åland (62/72) att förnyas.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Rådande situation

Enligt 3 § 1 mom. landskapslagen om lotterier (10/66; lagrummet senast ändrat genom 80/87) kan endast en offentligrättslig förening, som bildas genom landskapsförordning (penningautomatförordningen för landskapet Åland, varigenom Ålands Penningautomatförening bildats) ges tillstånd att hålla penningautomater och andra spelanordningar vilka nyttjas mot betalning och vilka kan ge vinster i form av pengar eller spelmarker som kan växlas till pengar eller varor. I lagrummet förbehålls Ålands Penningautomatförening även ensamrätt att ordna vadhållning vid hästtävlingar. (Dessutom har Ålands Penningautomatförening ensamrätt att hålla vissa slag av förströelseautomater; landskapslagen om förströelseautomater, 67/76).

De medel som inflyter genom Ålands Penningautomatförenings verksamhet upptas i landskapets enskilda årsstat och används för att "främja allmännyttigt och annat allmänt ändamål samt för att främja projekt som kan antas gynna föreningens verksamhet och ändamål" (3 § 1 mom. landskapslagen om lotterier).

2. Skälen till ändringen

Rikets lotterilag (FFS 491/65) har ändrats så att rikets penningautomatförening numera kan bedriva kasinoverksamhet (FFS 518/91). Lagändringen har lett till att ett kasino av internationell typ startats i Helsingfors. Även om Ålands penningautomatförening kan inleda en liknande verksamhet utan lagändring anser dock landskapsstyrelsen att landskapslagen om lotterier - för undvikande av eventuell oklarhet - bör ändras på samma sätt som motsvarande rikslag.

I fråga om vadhållning vid hästtävlingar har det visat sig svårt att uppnå lönsamhet. Någon direkt avkastning av verksamheten har därför ännu inte erhållits. Bl.a. av detta skäl har Ålands Penningautomatförening vissa planer på att utvidga verksamheten inom området även till andra former av vadhållningen. För att de satsningar som därvid blir aktuella skall ge en skälig avkastning föreligger det enligt landskapsstyrelsens uppfattning orsak att ge Ålands Penningautomatförening generell ensamrätt i fråga om vadhållningsverksamhet.

3. Beredningsarbetet

Landskapsstyrelsen tillsatte den 26 maj 1992 på begäran av Ålands penningautomatförening en arbetsgrupp med uppgift att utreda de framtida fördelningsprinciperna av penningautomatmedlen samt arbetsfördelningen mellan föreningen och landskapet. Arbetsgruppen slutförde sitt arbete den 13 september 1992.

Förslaget behandlades sedermera vid ett extra föreningsmöte (2 oktober 1992) hos Ålands penningautomatförening. De vid mötet framförda ändringsförslagen över arbetsgruppens förslag har beaktats i det slutliga lagförslaget.

4. Förslagets förhållande till utvecklingen i Europa

Inom europeiska gemenskapen (EG) är anordnandet av lotterier i lotterilagens mening ingående reglerad i medlemsstaternas lagstiftning. Genom en ingående tillståndsprövning, tillsyn och kontroll anses den illegala spelmarknaden kunna motverkas. Någon enhetlig lagstiftning om spel och lotterier finns för tillfället ej inom EG och osäkerhet råder idag huruvida verksamheten över huvudtaget kommer att bli föremål för någon enhetlig reglering. Osäkerheten råder huruvida spel om pengar kan anses falla under Rom-fördragets bestämmelser om "economic activity".

De föreslagna lagändringarna påverkas inte av EES-avtalet, som troligtvis träder ikraft under sommaren 1993.

5. Organisatoriska och ekonomiska verkningar

I administrativt hänseende har lagförslaget obetydliga verkningar.

De ekonomiska verkningarna blir beroende av om Ålands Penningautomatförening inleder utökad vadhållningsverksamhet samt av det ekonomiska utfallet av denna.

DETALJMOTIVERING

1 §. Paragrafens 1 mom. föreslås kompletterat med ett stadgande om att tillstånd skall krävas för försäljning och saluförande av lotter i ett lotteri som hålls utanför landskapet samt främjande av ett sådant lotteri på annat sätt. Skälet till förslaget är som även kommer att beröras i motiven till 6 § den internationella utvecklingen på området. Landskapsstyrelsen anser det dock vara ändamålsenligt att trots upphävandet av förbudet enligt 6 §, en viss kontroll av dylik verksamhet bör upprätthållas så att lotterier inte anordnas för obehöriga ändamål och att behållningen av lotterierna kommer de i lagen avsedda ändamålen tillgodo i tillräcklig omfattning. Genom

kompletteringen av 1 mom. förtydligas detta syftemål.

Bestämmelsen i 2 mom. om hörande av landshövdingen är numera obsolet och kan därmed upphävas.

Paragrafens 3 mom. föreslås kompletterad med ett uttryckligt omnämnade av "kasinoverksamhet". Som ovan framgått är ändringen av upplysande natur; även utan den skulle Ålands Penningautomatförening kunna ges tillstånd att bedriva den verksamhet som är i fråga. Inför ändringen av rikets lotterilag i det avseende som är i fråga gjordes den bedömningen att man för undvikande av en lagkonflikt även borde ändra den regel i strafflagen (43 kap. 4 §) som förbjuder s.k. äventyrligt spel. En sådan ändring verkställdes även i och med att paragrafen i fråga kompletterades med ett nytt moment enligt vilket "lovlig kasinoverksamhet enligt lotterilagstiftningen" inte omfattas av straffreglerna (FFS 519/91). Det eventuella hinder som strafflagstiftningen utgjort för kasinoverksamhet i landskapet har härmed undanröjts.

Rikets lotterilag har ytterligare kompletterats med en bestämmelse innehållande ordningsregler som skall följas i kasinolokaler (5 § 2 mom.; FFS 518/91). Landskapsstyrelsen bedömning är att landskapslagen om lotterier inte behöver kompletteras på motsvarande sätt. Avsikten är att i stället att den planerade nya penningautomatförordningen skall innehålla en bestämmelse med innebörden att Ålands Penningautomatförening för kasinoverksamheten skall anta ordningsregler, vilka för att träda i kraft skall godkännas av landskapsstyrelsen.

3 §. Förslaget innebär - som ovan redan framgått - att Ålands Penningautomatförening får ensamrätt till kasinoverksamhet samt till vadhållning i allmänhet.

Förändringen av det ekonomiska systemet 1.1.1993 innebär att landskapet kommer att ha endast en budget. Begreppet "Landskapets enskilda årsstat" kan därför utmönstras ur lagtexten.

Förslaget att 2 mom. skulle upphävas föranleds av att frågan enligt landskapsstyrelsens mening är om en sådan bestämmelse av verkställighetsnatur bör ingå i förordningen.

6 §. Stadgandet har sin bakgrund i 1889 års strafflag, men överfördes till rikets lotterilag (FFS 491/65) i samband med dess ikraftträdelse den 1 januari 1966. Motsvarande bestämmelse kom sedermera att ingå i landskapets lotterilag (10/66).

Bestämmelsen har haft för avsikt att förhindra allt anordnande av utländska lotterier och spel om pengar i Finland. Genom förbudet har utgångspunkten varit att spelverksamheten endast skall kunna bedrivas i begränsad omfattning samtidigt som verksamheten skulle kunna regleras på ett ändamålsenligt sätt. Till följd av bestämmelsen har exempelvis en svensk idrottsförening eller svensk lottoarrangör inte kunnat ordna försäljning av lotter i landskapet i ett lotteri som hålls i Sverige.

I takt med den tekniska utvecklingen har möjligheterna ökat för att på ett enkelt

och smidigt sätt bedriva spelverksamhet på ett internationellt plan. Detta visar bl.a. det samnordiska lottot som planeras under 1993. Stadgandet får i detta sammanhang ses som ett hinder i utvecklingen, varför bestämmelsen föreslås upphävd.

Till följd av avskaffandet av valutaregleringen är förbudet dessutom i praktiken numera lätt att kringgå och dessutom talat mycket för att det i vilket fall som helst kommer att upphävas som en följd av den ekonomiska integrationen i Europa.

7 §. Ändringen föranleds dels av att 6 § förslås upphävd dels av att någon klart motiv för att indela lagöverträdelser i "lotteribrott" och "brott mot lotteribestämmelserna" inte längre kan skönjas. Den föreslagna strafflatituden överensstämmer med den standardstraffskala som är vanlig i fråga om lagöverträdelser som från samhällets sida i normalfallet betrakas som relativt obetydliga.

8 §. Avsikten med ändringen är att på ett tydligare sätt än enligt gällande lag ge landskapsstyrelsen fullmakt att reglera Ålands Penningautomatförenings verksamhet på det sätt som befinns vara mest ändamålsenligt.

Landskapstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

L A N D S K A P S L A G
angående ändring av landskapslagen om lotterier

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 1 § 2 mom., 3 § 2 mom. och 6 § landskapslagen den 15 april 1966 om lotterier (10/66), av dessa lagrum 3 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 25 februari 1986 (15/86), samt

ändras 1 § 1 och 3 mom., 3 § 1 mom., 7 och 8 §§, av dessa lagrum 1 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 27 april 1973 (21/73) och 3 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 17 november 1987 (80/87), som följer:

1 §

Lotteri får anordnas med tillstånd av landskapstyrelsen på sätt som i denna lag stadgas. Detsamma gäller försäljning och saluförande av lotter i ett lotteri som hålls utanför landskapet samt främjande av ett sådant lotteri på annat sätt.

Vad i denna lag stadgas om lotteri gäller varulotteri, penninglotteri och vadhållning samt sådan verksamhet där den som mot betalning deltar utlovas genom utlottning eller annan av slumpen beroende förrättning utfallande vinst. Lagen gäller även kasinoverksamhet samt hållande av spel- och penningautomater samt andra spelanordningar eller spel mot betalning till allmänhetens begagnande så att som vinst kan utfalla pengar eller sådana spelmarker som kan växlas till pengar eller varor.

3 §

Tillstånd att hålla penningautomater och andra i 1 § 3 mom. avsedda spelanordningar mot betalning, att bedriva kasinoverksamhet samt att ordna vadhållning får beviljas offentlighetslig förening som bildats genom landskapsförordning för att bedriva sådan verksamhet. De medel som inflytter genom föreningens verksamhet skall upptas i landskapets budget och användas för att främja och stöda allmännyttigt och annat allmänt ändamål samt för att främja projekt som kan antas gynna föreningens verksamhet och ändamål.

7 §

Den som bryter mot bestämmelserna i denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den skall för brott mot lotteribestämmelserna dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

8 §

Närmare bestämmelser om den i 3 § nämnda föreningens organisation och verksamhet samt om verkställigheten och tillämpningen av denna lag till övriga delar utfärdas genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den _____

Mariehamn den

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

T.f. lagberedningssekreterare

Hans Selander

LANDSKAPSLAG
angående ändring av landskapslagen om lotterier

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 1 § 2 mom., 3 § 2 mom. och 6 § landskapslagen den 15 april 1966 om lotterier (10/66), av dessa lagrum 3 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 25 februari 1986 (15/86), samt

ändras 1 § 1 och 3 mom., 3 § 1 mom., 7 och 8 §§, av dessa lagrum 1 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen den 27 april 1973 (21/73) och 3 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen den 17 november 1987 (80/87), som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lotteri må föranstaltas med tillstånd av landskapsstyrelsen på sätt i denna lag stadgas.

Angående landskapsstyrelsens skyldighet att införskaffa landshövdingens yttrande och avgöra ärende angående lotteri i samråd med landshövdingen är särskilt stadgat.

Vad i denna lag stadgas om lotteri, gäller såväl varu- som penninglotteri som vadhållning och annan sådan verksamhet, där åt den, som mot betalning deltar däri, utlovas genom utlottning eller annan av slumpen beroende förrättning utfallande vinst, så ock hållande av spel- och penningautomater samt andra spelanordningar eller spel mot betalning till allmänhetens begagnande sålunda, att åt spelaren såsom vinst kan utfalla penningar eller spel-

Föreslagen lydelse

1 §

Lotteri får anordnas med tillstånd av landskapsstyrelsen på sätt som i denna lag stadgas. Detsamma gäller försäljning och saluförande av lotter i ett lotteri som hålls utanför landskapet samt främjande av ett sådant lotteri på annat sätt.

(2 mom. upphävs)

Vad i denna lag stadgas om lotteri gäller varulotteri, penninglotteri och vadhållning samt annan sådan verksamhet där den som mot betalning deltar utlovas genom utlottning eller annan av slumpen beroende förrättning utfallande vinst. Lagen gäller även kasinoverksamhet samt hållande av spel- och penningautomater samt andra spelanordningar eller spel mot betalning till allmänhetens begagnande så att som vinst kan utfalla pengar eller sådana

Gällande lydelse

marker, som kan växlas till penningar eller varor.

3 §

Tillstånd att hålla penningautomater och andra i 1 § 3 mom. avsedda spelanordningar mot betalning samt tillstånd att ordna vadhållning vid hästtävlingar får beviljas offentligrättslig förening som grundats genom landskapsförordning för att bedriva sådan verksamhet. De medel som inflytter genom föreningens verksamhet skall upptas i landskapets enskilda årsstat. Medlen kan utges som lån och bidrag för att främja allmännyttigt och annat allmänt ändamål samt för att främja projekt som kan antas gynna föreningens verksamhet och ändamål.

Föreningen skall årligen till landskapsstyrelsen inlämna förslag till fördelning av de inkomster föreningen uppburit under föregående år.

6 §

Försäljning och hållande till salu av lotter i lotteri, som hålles utanför Finland, samt främjande av sådant lotteri på annat sätt är förbjudet.

7 §

Den, som olovligen föranstaltar lotteri, för vilket landskapsstyrelsens tillstånd erfordras, säljer eller håller till salu lotter i sådant olovligen eller utomlands föranstaltat lotteri eller eljest främjar föranstaltandet av sådant, dömes för lotteribrott till böter eller till fängelse i högst sex månader.

Föreslagen lydelse

spelmarker som kan växlas till pengar eller varor.

3 §

Tillstånd att hålla penningautomater och andra i 1 § 3 mom. avsedda spelanordningar mot betalning, att bedriva kasinoverksamhet samt att ordna vadhållning får beviljas offentligrättslig förening som bildats genom landskapsförordning för att bedriva sådan verksamhet. De medel som inflyter genom föreningens verksamhet skall upptas i landskapets budget och användas för att främja och stöda allmännyttigt och annat allmänt ändamål samt för att främja projekt som kan antas gynna föreningens verksamhet och ändamål.

(2 mom. upphävs)

(Upphävs)

7 §

Den som bryter mot bestämmelserna i denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den skall för brott mot lotteribestämmelserna dömas till böter eller till fängelse i högst sex månader.

Gällande lydelse

Den, som på annat sätt bryter mot denna lag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, dömes för brott mot lotteribestämmelserna till böter.

8 §

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

Föreslagen lydelse

8 §

Närmare bestämmelser om den 3 § nämnda föreningens organisation och verksamhet samt om verkställigheten och tillämpningen av denna lag till övriga delar utfärdas genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den
199 .
